

17. මව්පරි බ්‍රාහ්මණෝ

සත්තදසමෝ පාඨො

සාවතීයං අදින්නපුබ්බකො නාම බ්‍රාහ්මණෝ අහොසි. තෙන කසසවි කිඤ්චි න දින්නපුබ්බං. තස්ස එකෝව පුතෙතා අහොසි පියො මනාපො. බ්‍රාහ්මණෝ පුතතස්ස පිලන්ධං දතුකාමො “සවෙ සුවණ්ණකාරස්ස ආචිකඛිස්සාමි, වෙතනං දතබ්බං හවිස්සති”ති සය’මෙව සුවණ්ණං කොට්ටත්වා මට්ටානි කුණ්ඩලානි කත්වා අදසි; තෙන’ස්ස පුතෙතා ‘මටකුණ්ඩලී’ති පඤ්ඤායි.

තස්ස සොළසවස්සකාලෙ පණ්ඩුරොගො උදපාදි. බ්‍රාහ්මණෝ වෙජ්ජානං සන්තිකං ගන්ත්වා “තුමෙහ අසුකරොගස්ස කිං හෙසජ්ජං කරොථා”ති පුච්ඡි. තෙ අස්ස යං වා තං වා රුකඛතවාදිං ආචිකඛිංසු. සො තං ආහරිත්වා හෙසජ්ජං කරි. තථා කරොන්තස්සෙව තස්ස රොගො බලවා අහොසි. බ්‍රාහ්මණෝ තස්ස දුබ්බලභාවං ඤාත්වා එකං වෙජ්ජං පකෙකාසි. සො තං ඔලොකෙත්වා “අමහාකං එකං කිව්වං අත්ථි; අඤ්ඤං වෙජ්ජං පකෙකාසිත්වා තිකිච්ඡාපෙහි” ති වත්වා නිකඛමි.

(පාලි පාඨාවලි 2 පොල්වත්තේ බුඬදත්ත මහානායක සංවිත)

වචන මාලාව

1. කසසවි - කිසිවකුට	13. උදපාදි - හටගත්තේ ය/උපන්නේ ය
2. කිඤ්චි - කිසිවක්	14. වෙජ්ජං - වෛද්‍යවරයා
3. එව - ම	15. ගන්තවා - ගොස්
4. අහොසි - විය	16. අසුකරොගස්ස - අසවල් රෝගයට
5. කොට්ඨකා - කළා/කොටා	17. හෙසජ්ජං - බෙහෙත
6. මට්ඨානි - මට්ටම් වූ	18. පුච්ඡ - විමසුවේ ය
7. කුණ්ඩලානි - කුණ්ඩලාහරණ	19. ආහරිකා - ගෙනැවිත්
8. කතා - කොට	20. බලවා - බලවත්
9. පිලකුතං - පළඳනාව	21. ඤාතා - දැන
10. තෙන - එයින්	22. ඔලොකෙතා - බලා
11. පඤ්ඤායි - ප්‍රසිද්ධ විය	23. තිකිච්ඡාපෙහි - ප්‍රතිකාර කරව ව
12. සොළසවස්සකාලෙ -	24. වතා - කියා
සොළොස් වැනි වියේ දී	25. ආනේසි - ගෙනාවේ ය
	26. රුක්ඛතවා දිං - ගස් පොතු ආදිය
	27. කටච්ඡු - හැන්ද

පූර්ව ක්‍රියා පද

පූර්ව ක්‍රියාවක් යනු අවසාන ක්‍රියාවට පෙර කොට නිම වූ ක්‍රියා ය.

- බ්‍රාහ්මණෝ වෙජ්ජානං සන්තිකං ගන්තවා පුළුඡි.
(බමුණා වෛද්‍යවරුන් ළඟට ගොස් විමසී ය.)
- වාක්‍ය තැනීමේදී පූර්ව ක්‍රියා පද බොහෝ උපකාර වේ.
- සිංහල භාෂාවේ දී කා, බී, නටා, ගයා, කියා, දුව, පැන ආදිය පූර්ව ක්‍රියා පද ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.
- ඒවා පාලි භාෂාවෙන් සකසා ගන්නා ආකාරය උගනිමු.
- ඉහත වාක්‍යයේ ඉරි ඇදී පදයේ අග අකුර දෙස බලන්න. කා
- “කා” යන ප්‍රත්‍යය පූර්ව ක්‍රියා සාදා ගැනීමේ දී ක්‍රියා මූලය අගට එක් කරනු ලැබේ.
- “කාන” යනු ඒ වෙනුවට එක් කළ හැකි තවත් ප්‍රත්‍යයකි.

මේ පූර්ව ක්‍රියා පද සාදා ඇති ආකාරය බලන්න.

කා			
ක්‍රියා මූලය	ප්‍රත්‍යය	පූර්ව ක්‍රියාව	අර්ථය
පව	කා	පච්ඡා	පිස
ධාව	කා	ධාච්ඡා	දුව/දුවලා/දුවගොස්
හස	කා	හසිකා	සිනාසී
දා	කා	දදිකා - දකා	දී
ගව්ඡ	කා	ගව්ඡිකා	ගොස්

කාන්තාව			
කුසා මූලය	ප්‍රකාශය	පූර්ව කුසාව	අර්ථය
පව	කාන්තාව	පවිකාන්තාව	පිය
ධාව	කාන්තාව	ධාවිකාන්තාව	දුටු/දුටුලා/දුටුගොස්
හස	කාන්තාව	හසිකාන්තාව	සිතාසි
දා	කාන්තාව	කාන්තාව - දකාන්තාව	දී
ගව්‍ය	කාන්තාව	ගව්‍යකාන්තාව	ගොස්

පූර්ව කුසාව පද යොදා සකසා ඇති මේ වගන්ති දෙස බලන්න.

- අනං පාතොව පබ්බජකා මුඛං ධොවාමි.
මම උදේ ම නැගිට මුහුණ සෝදමි.
- සාමණේරො විහාරං ගන්තාන බුද්ධං වඤ්ඤි.
සාමණේරයන් වහන්සේ විහාරයට ගොස් බුදුන් වදින සේක.
- වෙජ්ජා ගෙහං පවිසිකා ගිලානං පසසති.
වෛද්‍යවරයා ගෙදරට පැමිණ රෝගියා බලයි.
- කාපසො හිමාලයං වසිකාන විතතං වඩ්ඩති.
කවුසා හිමාලයෙ වාසය කොට භාවනා වඩයි.
- වානරා රුක්ඛං ආරුහිකා ඵලානි බාදිංසු.
වඳුරෝ ගසට නැග ගෙඩි කැප.

01. සිංහලට නගන්න.

1. කපයො තරුසු නිසිදිකා එලෙහි මනුසෙස පහරිංසු.
2. උපාසකො ධම්මං සුකා භික්ඛුං වන්දිකා ගෙහං ගතකා භතතං භුඤ්ජී.
3. ගොපාලො පසවෙහි සද්ධිං සිත්ථුං ගතකා සිත්ථුමහි නහායිකා පසවො ගහෙකා ගෙහං පවිසිකා බන්ධුනො ගෙහං ගව්ජී.
4. සීහො මීගං මාරෙකා බාදිකා වනං පාවිසි.
5. අහං කටචුරුං ගහෙකා භික්ඛුනො පතෙත දානං පුජෙකා වන්දාමි.

02. පාලියට නගන්න.

1. ඇත්ගොව්වා පොරවෙන් ගස් කපා ඇතුන්ට දුන්නේ ය.
2. ගුරුවරු වෙළෙන්දන්ගෙන් කොඩි මිලට ගෙන සිසුන්ට දුන්හ.
3. තාපසයා සිටුමැදුරෙහි දානය වළඳා බණ කියා නික්මුණි.
4. මුවා සිංහයෙකු දෑක බිය වී දුව ගොස් කන්දෙන් පැන්නේ ය.
5. අපි මල් කඩා විහාරයට ගොස් බුදුන් වැඳ ඤාතීන්ට පින් දෙමු.

03. ඔබ දන්නා ක්‍රියාපද 5ක් සොයා, ඒවා පූර්ව ක්‍රියා කර වාක්‍යය බැගින් තනන්න.

04. ක්‍රියාපද විස්සක් පූර්ව ක්‍රියා රූපය සාදා පුහුණු වන්න.

05. පාඩමේ ඇති ඡේදය සිංහලට නගන්න.

මෙම ශබ්දය වාචෝද්ග්‍රහණය කරන්න.

අකාරාන්ත නපුංසක ලිංග “ඉම” ශබ්දය (මෙය)		
විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පද්මා	ඉදිං, ඉමං	ඉමෙ, ඉමානි
ආලපන	---	---
දුතියා	ඉදිං, ඉමං	ඉමෙ, ඉමානි
තතියා	අනෙන, ඉමිනා	එහි, එහි, ඉමෙහි, ඉමෙහි
කරුණ	අනෙන, ඉමිනා	එහි, එහි, ඉමෙහි, ඉමෙහි
චතුර්ථී	අසස, ඉමසස	එසං, එසානං, ඉමෙසං, ඉමෙසානං
පඤ්චමී	අමහා, අසමා, ඉමමහා, ඉමසමා	එහි, එහි, ඉමෙහි, ඉමෙහි
ෂට්ඨී	අසස, ඉමසස	එසං, එසානං, ඉමෙසං, ඉමෙසානං
සත්තමී	අමහි, අසමිං, ඉමමහි, ඉමසමිං	එසු, ඉමෙසු

අකාරාන්ත ඉත්ථි ලිංග “ඉම” ශබ්දය (මැ, මැය)		
විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පද්මා	අයං	ඉමා, ඉමායො
දුතියා	ඉමං	ඉමා, ඉමායො
තතියා	ඉමාය	ඉමාහි, ඉමාහි
කරුණ	ඉමාය	ඉමාහි, ඉමාහි
චතුර්ථී	අසසා, අසසාය, ඉමාය, ඉමිසසා, ඉමිසසාය	ඉමාසං, ඉමාසානං
පඤ්චමී	ඉමාය	ඉමාහි, ඉමාහි
ෂට්ඨී	අසසා, අසසාය, ඉමාය, ඉමිසසා, ඉමිසසාය	ඉමාසං, ඉමාසානං
සත්තමී	අසසං, ඉමිසසං, ඉමායං	ඉමාසු